

PODKOWIAŃSKA WYŻSZA SZKOŁA MEDYCZNA im. Zofii i Jonasza Łyko

PROGRAM KSZTAŁCENIA

- dla kierunku – *fizjoterapia*
- profil kształcenia – *praktyczny*
- poziom kształcenia – *jednolite studia magisterskie*

Podkowa Leśna 2017

SPIS TREŚCI

Podstawy prawne Programu Kształcenia PWSM

Uczelnia i jej środowisko

1.0. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów	6
1.1. Nazwa kierunku studiów	6
1.2. Poziom kształcenia	6
1.3. Profil kształcenia	6
1.4. Forma studiów	7
1.5. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	7
1.6. Przyporządkowanie do obszaru kształcenia	8
1.7. Dziedziny i dyscyplina do których odnoszą się efekty kształcenia	8
1.8. Związek misji uczelni ze strategią jej rozwoju	9
1.9. Ogólne cele kształcenia, możliwości zatrudnienia oraz kontynuacji kształcenia	12
1.10. Oczekiwane kompetencje od kandydata	14
1.11. Zasady rekrutacji	14
1.12. Możliwość kontynuacji kształcenia przez absolwentów.....	15
1.13. Przewidywane możliwości zatrudnienia absolwenta	15
1.14. Specyfika realizowanego programu kształcenia Uczelni	16
2.0. Efekty kształcenia związane z programem kształcenia	17
2.1. Definiowanie efektów kształcenia; rola interesariuszy zewnętrznych w procesie permanentnego kształtowania koncepcji kształcenia	19
2.2. Odniesienie efektów kierunkowych do efektów obszarowych	20
2.3. Pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształceni	21

2.4. Kierunkowe efekty kształcenia a efekty przedmiotowe	21
3.0. Program studiów	21
3.1. Liczba punktów ECTS konieczna do zdobycia kwalifikacji	21
3.2. Opis modułów kształcenia	21
3.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk	27
3.4. Opis sposobu sprawdzenia efektów kształcenia	29
3.4.1. Odniesienie efektów kierunkowych do stosowanych metod dydaktycznych	31
3.4.2. Odniesienie efektów kształcenia do stosowanych form pomiaru dydaktycznego	32
3.5. Plan studiów	32
3.6.1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów	32
3.7. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów	35
3.7.1. Łączna liczba punktów ECTS uzyskanych przez studenta na zajęciach kontaktowych	35
3.7.2. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym	35
3.7.3. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych	35
3.7.4. Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczeniowych	35
3.7.5. Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi	36
3.7.6. Część programu kształcenia realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	36
3.8. System ECTS	36
4.0. Warunki realizacji programu studiów	37
4.1. Charakterystyka minimum kadrowego	37
4.2. Informacja o wymiarze i rodzaju zajęć prowadzonych	

przez wykładowców Uczelni	38
4.3.Proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących	38
4.4. Opis działalności badawczej	38
5.0. Wyjaśnienia i uzasadnienia	39
5.1.Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych	39
5.2.Sposób uwzględniania wyników monitorowania karier absolwentów	39
5.3. Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy	41
5.4. Udokumentowanie, że co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	42
5.5.Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS	43
5.6. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi – lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych	43
6.0. Informacja o dostępie do bibliotek wyposażonych w literaturę związaną z prowadzonym kierunkiem studiów	45
7.0.Informacja o infrastrukturze zapewniającej prawidłową realizację efektów kształceni	46
8.0.Informacja o wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia	49

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU KSZTAŁCENIA

1. Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna im. Zofii i Jonasza Łyko, zwana dalej „Uczelnią”, jest niepaństwową uczelnią zawodową, działającą na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12.10.2007 r. i została wpisana w dniu 06.03.2008 roku do rejestru niepaństwowych uczelni zawodowych pod numerem 196 (z późniejszymi zmianami, według stanu z dnia 19 maja 2011 roku – pod numerem 347).
2. Uczelnia posiada Program Kształcenia opracowany na podstawie:
 - ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365), zwanej dalej „Ustawą”, wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
 - ustawy z dnia 25 września 2015 r. – O zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. z 2015 poz.1994),
 - ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010),
 - rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 poz.1596),
 - rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie praktyki zawodowej realizowanej w ramach kształcenia fizjoterapeutów (Dz. U. z 2017 r. poz. 537),
 - statutu PWSM.

UCZELNIA I JEJ ŚRODOWISKO

Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna została założona w 2008 r. przez Stowarzyszenie Promocji Zdrowego Stylu Życia. Główną ideą działania Stowarzyszenia było propagowanie właściwego sposobu odżywiania oraz różnych form rekreacji i aktywnego wypoczynku, przeciwdziałania marginalizacji osób starszych i niepełnosprawnych. Naturalną konsekwencją tych działań stało się zbliżenie do szkolnictwa medycznego. Tym sposobem Stowarzyszenie założyło Szkołę Promocji Zdrowia – Studium Fizjoterapii. Była to dwupółletnia szkoła policealna, która istniała do czasu wejścia Polski do Unii Europejskiej. W tym okresie zwiększono wymagania kompetencji fizjoterapeutów, którzy w Unii Europejskiej obligatoryjnie legitymizowali się co najmniej licencjackim wykształceniem. Chcąc utrzymać kształcenie zawodowe fizjoterapeutów, Stowarzyszenie Promocji Zdrowego Stylu Życia podjęło starania założenia Podkowieńskiej Wyższej Szkoły Medycznej. W tej formie organizacyjnej szkoła istniała 8 lat.

31 maja 2016 r. weszła w życie Ustawa o zawodzie fizjoterapeuty z dnia 25 września 2015 r., która zwiększa wymagania odnośnie kompetencji fizjoterapeutów, obligując uczelnie do kształcenia na poziomie jednolitych studiów magisterskich. Środowisko uczelniane Podkowieńskiej Wyższej Szkoły Medycznej traktuje zaistniałą sytuację jako kolejne wyzwanie i perspektywę umożliwiającą realizację twórczych pomysłów edukacyjnych na poziomie

studiów magisterskich. Zamierzamy jako niewielka Uczelnia realizować dwa niszowe programy edukacyjne na studiach podyplomowych w kooperacji z uczelniami zagranicznymi, które znacząco zwiększą kompetencję zawodową kształconych fizjoterapeutów w specjalistycznym zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Jesteśmy również w zaawansowanym stadium otwarcia zupełnie nowej specjalizacji fizjoterapeutycznej w zakresie profilaktyki i terapii antydepresyjnej w oparciu o metodę Stephena Ilardi'ego.

Podkowa Leśna, to miasto artystów, polityków, dziennikarzy, naukowców. W kulturotwórczą misję miasta – w zachodnim obszarze względem stolicy - wpisała się Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna służąc swą kadram, możliwościami edukacyjnymi oraz zapleczem rehabilitacyjnym, szerokim rzeszom społeczeństwa. Uczelnia jest znana na tym obszarze, aż po krańce Żyrardowa. Środowiska młodzieżowe, Uniwersytetu Trzeciego Wieku i stowarzyszenia przeciwdziałające patologiom społecznym, doskonale znają Podkowieńską Wyższą Szkołę Medyczną. Uczelnia otwiera szeroko swe podwoje dla studentów zagranicznych. Mamy /mieliśmy studentów z Dani, Turcji, Czech, Ukrainy, Brazylii, Rosji (z obwodu Kaliningradzkiego), z Szwecji. Często są to studenci, których przodkowie związani byli z Polską.

1.0. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

1.1. Nazwa kierunku studiów - *fizjoterapia*

1.2. Poziom kształcenia - *jednolite studia magisterskie*

Począwszy od 1 października 2017 r. zgodnie z ustawą o zawodzie fizjoterapeuty, uczelnia prowadzi kształcenie fizjoterapeutów na jednolitych studiach magisterskich (po pozytywnej ocenie wniosku przez MNiSW).

1.3. Profil kształcenia - *praktyczny*

Zasadniczym celem kształcenia w PWSM na kierunku Fizjoterapii jest przygotowanie absolwentów jako profesjonalnych fizjoterapeutów a także rozwijanie uzdolnień, zainteresowań i sztuki operatywności i wielokrotnego dostosowywania się do dynamicznym rynku pracy.

PWSM jest Uczelnią o profilu praktycznym o czym świadczy ilość zajęć praktycznych w programie kształcenia. Zajęcia praktyczne stanowią 76,94 % ogółu wymiaru godzin określonych w planie studiów.

Absolwent PWSM uzyskuje wykształcenie i przygotowanie zawodowe – zgodne z wymaganiami obowiązującymi w ochronie zdrowia – do pracy z osobami chorymi i niepełnosprawnymi, przede wszystkim w zakresie stosowania czynników naturalnych (fizykalnych) w profilaktyce oraz w celach leczniczych. Celem studiów jest osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych umożliwiających uzyskanie prawa wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Efekty kształcenia odpowiadają kompetencjom zawodowym określonym w art. 4 ust. 1-3, Ustawy o zawodzie fizjoterapeuty (z dnia 25 września 2015 r. Dz. U. 2015, poz. 1994).

Oprócz dogłębnej znajomości wiedzy medycznej - sprofilowanej stosownie do kształconego kierunku - oraz specjalistycznych rehabilitacyjnych metod usprawniających, absolwenci kierunku dysponują wiedzą i umiejętnościami właściwymi dla dziedziny nauki o kulturze fizycznej a także wiedzą i umiejętnościami z dziedziny nauk o zdrowiu.

W procesie kształcenia absolwenci zdobywają również elementy wiedzy z dziedziny nauk ekonomicznych i dziedziny nauk prawnych przygotowujących ich do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Absolwenci PWSM kształceni są również w zakresie zdolności swobodnego komunikowania się na europejskim rynku pracy ale także są wyposażeni w zdolność komunikowania się w międzynarodowym środowisku głuchoniemych.

Studia na kierunku *fizjoterapii* mają ponadto umożliwiać rozwijanie szeregu ważnych kompetencji społecznych oraz wzmacniać kształtowanie systemu wartości humanistycznych.

Chociaż w procesie kształcenia główny nacisk położony jest na rozwój wiedzy i umiejętności praktycznych, dotyczących usprawniania i leczenia oraz propagowania zachowań prozdrowotnych, to również w centrum procesu kształcenia – z silnej sugestii interesariuszy zewnętrznych – znajduje się rozwój kompetencji społecznych (uniwersalnych), które są kształcone i wymagane przez cały okres studiów i stanowią ich nieodłączny element.

1.4. Forma studiów - *stacjonarna*

Studia w Podkowińskiej Wyższej Szkole Medycznej realizowane są w trybie stacjonarnym, z zachowaniem dwutorowości procesu edukacyjnego. W każdym roczniku studiów jedna grupa uczęszcza na zajęcia dopołudniowe przez 5 dni w tygodniu; tym sposobem studiuje zazwyczaj osoby, które mają zabezpieczone utrzymanie i nie muszą

pracować. Druga grupa przyjeżdża do siedziby szkoły w weekendy na ćwiczenia audytoryjne oraz lektorat z języka obcego a z wykładami zapoznaje się poprzez platformę e-learningową. Druga oferta jest zaadresowana dla osób pracujących.

Studia trwają 5 lat, czyli 10 semestrów.

1.5. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta

Absolwenci kierunku uzyskują tytuł zawodowy „magistra” z fizjoterapii.

1.6. Przyporządkowanie do obszaru kształcenia

Fizjoterapia znajduje się w obszarze: nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej.

1.7. Dziedziny i dyscyplina do których odnoszą się efekty kształcenia

Efekty kształcenia odnoszą się do *fizjoterapii* - kształconej dyscypliny,

Opis efektów kształcenia, charakteryzujący wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne absolwentów PWSM odnosi się do trzech dziedzin nauki jakie obejmuje fizjoterapia: *nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej.*

Specjalizacja *fizjoterapia* należy do trzech dziedzin kształcenia: nauk medycznych, nauk o zdrowiu, nauk o kulturze fizycznej. Procentowy udział liczby punktów ECTS dla poszczególnych dziedzin w obszarze kształcenia przedstawia się następująco.

Tabela nr 1. Procentowy udział liczby punktów ECTS dla poszczególnych dziedzin w obszarze kształcenia.

Dziedzina Nauki	ILOŚĆ ECTS	PROCENT ECTS
Dziedzina nauk medycznych *)	107,5	35,80%
Dziedzina nauk o zdrowiu **)	92	30,70%

Dziedzina nauk o kulturze fizycznej***)	77,5	25,80%
Dziedziny inne*****)	23	7,70%
OGÓŁEM	300	1.0.1.1.1

*) Liczba porządkowa (z planu studiów) modułów zaliczonych do obszaru *Nauki medyczne*: 1,3,5,10,17,27,29,33,34,35, 2/5 D., 1/3 E., 1/3 F., 1/3 G., 1/3 H. = 107,5 ECTS.

**) Liczba porządkowa (z planu studiów) modułów zaliczonych do obszaru *Nauki o zdrowiu*: 2,4,6,7,11,14,20,21,23,32,37,38, 2/5 D., 1/3 E., 1/3 F., 1/3 G., 1/3 H. = 92 ECTS.

***) Liczba porządkowa (z planu studiów) modułów zaliczonych do obszaru *Nauki o kulturze fizycznej*: 8,9,30,31,36, 1/5 D., 1/3 E., 1/3 F., 1/3 G., 1/3 H. = 77,5 ECTS.

*****) Liczba porządkowa (z planu studiów) modułów zaliczonych do obszaru *Nauki inne*: 12,15,16,18,19,22,24,25,26 = 23 ECTS.

Powyższy rozkład ECTS wskazuje, że każda dziedzina nauki, wchodząca w skład obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, jest znacząco reprezentowana w całym planie studiów. Łączna wartość ECTS przyporządkowana dziedzinie nauk medycznych stanowi 35,80 %; odpowiednio dla dziedziny nauk o zdrowiu wartość ta wynosi 30,70 % całkowitej sumy ECTS; a dla dziedziny nauki o kulturze fizycznej wartość ta wynosi 25,80 % ogółu ECTS. Pozostała ilość ECTS, stanowiąca 7,7% całości związana jest z efektami kształcenia i modułami z poza obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, dotyczą one np. przepisów przeciwpożarowych, przepisów bhp itp.

Przedstawione powyżej tabelaryczne ujęcie ilości punktów ECTS związanych z poszczególnymi dziedzinami kształcenia świadczy o pełnej lokalizacji dyscypliny Fizjoterapii w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, każda dziedzina wiedzy z rozpatrywanego obszaru, ma pełną reprezentację w puli modułów składających się na plan studiów.

1.8. Związek misji uczelni ze strategią jej rozwoju

Misja uczelni

Misją Podkowieńskiej Wyższej Szkoły Medycznej jest współdziałanie z wszystkimi podmiotami działającymi na rzecz zdrowia, w zachodniej części Województwa Mazowieckiego, w celu szerzenia nowoczesnej koncepcji ochrony zdrowia.

Proces edukacyjny realizowany w Uczelni ma uwrażliwić młode pokolenie na propagowanie stylu życia zwiększający prawdopodobieństwo dobrostanu psychosomatycznego człowieka w całym okresie jego życia.

Chcemy aby uprzejme i życzliwe nastawienie do człowieka oraz świadomie doskonalony profesjonalizm, był cechą wyróżniającą z otoczenia absolwentów Podkowieńskiej Wyższej Szkoły Medycznej.

Strategia rozwoju uczelni obejmuje:

Uzmysłowienie studentom możliwości wyzwolenia w sobie potencjału intelektualnego poprzez fascynację nauką i wytrwałą pracowitość,

Uzmysłowienie studentom znaczenia konkurencyjności w gospodarce rynkowej i w zawodach, w zmieniającej się wciąż strukturze demograficznej społeczeństwa; zakładamy, że rozwój Uczelni jest ściśle związany z wyposażeniem studentów w umiejętności sprostania wyzwaniom konkurencyjności dzięki maksymalizacji wieloaspektowej kompetencyjności,

Wykształcenie wśród wykładowców myślenia w kategoriach funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, który ogarnia wszystkie zasadnicze elementy wysiłków zmierzających do osiągnięcia opisanych efektów kształcenia - począwszy od doboru treści kształcenia, poprzez modyfikowanie programów nauczania, weryfikację pracy wykładowców, aż po wyposażenie studentów w biegłość zawodową i znajomość reguł rynku pracy.

Dążenie do wyedukowania personelu około lekarskiego w ilości pokoleniowej zastępowalności, - w najbliższej perspektywie: magistrów fizjoterapii i terapeutów zajęciowych oraz podyplomowych specjalistów ds. profilaktyki i terapii antydepresyjnej, a w dalszej perspektywie: inne zawody pełniące niegdyś funkcję średniego personelu medycznego - o najwyższym profesjonalizmie i walorach etycznych.

Związek misji uczelni ze strategią jej rozwoju

Program kształcenia Podkowieńskiej Wyższej Szkoły Medycznej jest dostosowany do programu realizowanego w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego, którego naczelnymi dyrektywami są: uzyskanie efektów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacyjnymi oraz wdrożenie Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów. Zgodnie z uchwałą Senatu 58/2014 w Uczelni działa Komisja Programowa, której celem jest dostosowanie realizowanego w Uczelni procesu kształcenia do koncepcji Procesu Bolońskiego. W procesie tym uczestniczą interesariusze wewnętrzni – organ założycielski, administracja Szkoły, wykładowcy, studenci, absolwenci, Studenckie Koło Naukowe Fizjoterapii, oraz interesariusze zewnętrzni – dyrektorzy przychodni i szpitali, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Mazowieckim, właściciele prywatnych ośrodków fizjoterapeutycznych, absolwenci PWSM i inni.

Rektorska Komisja Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia również analizuje coroczne prognozy zapotrzebowania rynku pracy na określony profil kształcenia. Analizowane są dokumenty Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich oraz dokumenty Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, ośrodka koordynującego prognozy ogólnopolskie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych. W efekcie powyższych działań Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna jest uczelnią permanentnie prowadzącą działania dostosowawcze do współczesnych wyzwań i uwarunkowań. Uczelnia wpisuje w swoje credo społeczną odpowiedzialność za losy studentów. Swoją działalność traktuje jako służbę otoczeniu w którym prowadzi swoją misję, uwzględniając też przemiany demograficzne starzejącego się społeczeństwa.

Misją uczelni jest nie tylko wykształcenie i praktyczne przygotowanie do zawodu Fizjoterapeuty ale także formowanie osobowości jednostki, relacji międzygrupowych i integracji społecznej, a także budowanie społeczeństwa opartego na wiedzy. Uczelnia dba aby w procesie kształcenia zwracano uwagę na właściwą postawę studenta wobec przyszłych pacjentów/klientów tym samym kształtując sylwetkę zawodową przyszłych absolwentów.

Program kształcenia na kierunku fizjoterapii ukierunkowany jest również na rozwijanie aktywności naukowej pracowników zatrudnionych na kierunku. Realizacja tego programu jest możliwa dzięki zatrudnionej odpowiednio wykwalifikowanej kadrze nauczycieli akademickich, a także pozyskania osób o dużym doświadczeniu zawodowym zdobytym poza uczelnią w ramach praktycznego wykonywania zawodu.

W następnych edycjach Programu Kształcenia PWSM uwzględniać się będzie wymagania organizacji zawodowych umożliwiające nabycie uprawnień do wykonywania zawodu oraz opinie absolwentów i ich pracodawców, które w sposób istotny mogą wpłynąć na formułowanie kierunkowych efektów kształcenia

Nawiązując do misji Uczelni należy podkreślić, że Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna należy do najmłodszej generacji wyższych szkół medycznych w Polsce. PWSM ukształtowała własny profil kształcenia zgodny z potrzebami środowiska w przestrzeni edukacyjnej zachodniej części województwa mazowieckiego. Prowadzone w PWSM studia podyplomowe interdyscyplinarne z osteopatii, trwające sześć semestrów i realizujące 1500 godzin kontaktowych, są częścią planu podnoszenia poziomu kształcenia fizjoterapeutów zgodnie z przyjętym Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wielu absolwentów Uczelni doskonalili na tych studiach swój profesjonalizm.

W swojej działalności edukacyjnej PWSM rozwija się w kierunku łączenia potrzeb kształtowania nowoczesnej myśli wobec przemian ekonomicznych i perspektyw gospodarczych kraju, z tworzeniem wartości etycznych, odnoszących się do świata nauki i etosu realizowania się w podejmowanym przez studentów zawodzie. Odzwierciedla się to w koncepcji kształcenia PWSM a także jej strategii, która wpisuje się w politykę edukacyjną państwa.

Koncepcja kształcenia w PWSM nawiązuje do misji i strategii Uczelni poprzez zaspokojenie potrzeb edukacyjnych młodzieży znajdującej się w sytuacji uniemożliwiającej jej inne kształcenie niż w szkole niepublicznej. Uczelnia również stała się ośrodkiem generującym i transmitującym szeroko rozumianą wiedzę dotyczącą zdrowia, do środowisk najbliższego obszaru Mazowsza.

1.9. Ogólne cele kształcenia, możliwości zatrudnienia oraz kontynuacji kształcenia

Celem studiów jest wykształcenie i przygotowanie zawodowe specjalistów fizjoterapii o szerokiej i wszechstronnej wiedzy i umiejętnościach, posiadających uprawnienia do zatrudnienia we wszystkich obszarach zainteresowania współczesnej fizjoterapii, takich jak leczenie i rehabilitacja pacjentów a także profilaktyka zdrowotna, w tym usługi odnowy biologicznej i medycyna sportowa. Fizjoterapeuta kształcony w Uczelni posiada kwalifikacje do pracy: w klinikach, szpitalach, przychodniach, gabinetach

rehabilitacyjnych, klubach sportowych, w gabinetach masażu, w ośrodkach odnowy biologicznej, w szkołach policealnych i wyższych uczelniach kształcących masażyстів i fizjoterapeutów, ponadto może prowadzić własną działalność gospodarczą w zakresie usług fizjoterapeutycznych adresowanych do osób w każdym okresie życia.

Student zdobywa wiadomości z zakresu przedmiotów biomedycznych i psychospołecznych pozwalające na skuteczne uzyskiwanie i analizę informacji dotyczących pacjenta, znajomość zagadnień etycznych i medyczo - prawnych odnoszących się do praktyki zawodowej oraz takie umiejętności jak: diagnozowanie funkcjonalne, programowanie rehabilitacji, rozpoznawanie problemów pacjenta z uwzględnieniem czynników biologicznych, psychospołecznych, kulturowych i środowiskowych; zrozumienie ważności zagadnień prewencji; holistyczne planowanie i stosowanie terapii; podejmowanie skutecznych decyzji; werbalne i pisemne komunikowanie się z otoczeniem; współpraca w zespołach terapeutycznych; oddziaływanie interpersonalne potrzebne do efektywnego wykonywania zawodu; komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną; negocjacje i oddziaływanie na otoczenie; stosowanie różnych metod uczenia się i nauczania; stosowanie technologii informatycznych; pracy grupowej, tworzenia zespołu i kierowania pracą zespołu; kierowania własnym rozwojem zawodowym, prezentowania swoich umiejętności, współpracę z otoczeniem.

Dodatkowymi przesłankami dotyczącymi celowości kształcenia fizjoterapeutów w obszarze Województwa Mazowieckiego są dwie informacje. Pierwsza wynika z corocznych internetowych raportów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie zamieszczanych w publikacji „Barometr zawodów” (www.barometrzwodowy.pl). Według tego opracowania, kategoria zawodowa „fizjoterapeuci i masażyści” mieści się na obszarze Województwa Mazowieckiego (tak jak i w całej Polsce) w grupie zawodów zrównoważonych. W kategorii tej na obszarze Województwa Mazowieckiego podaż zaspakaja popyt na zasadzie pokoleniowej zastępowalności. Ale według tej publikacji fizjoterapeuci i masażyści należą do zawodów deficytowych na obszarze miasta Warszawy. Gdy uzmysłowi się pojemność rynku pracy Miasta Stołecznego to kształcenie fizjoterapeutów - posiadających ponadto umiejętności masażu - wydaje się w pełni racjonalne.

Drugą przesłanką są prognozy demograficzne. Chociaż dzietność jest modyfikowana polityką społeczno-finansową, która jak widać może zmieniać trendy, to uzasadnione wydają się prognozy, że za kilkanaście lat seniorzy zdominują ilościowo społeczeństwo

polskie. Stąd Newsweek w publikacji prognostycznej z 2010 roku, stawia zawód „trener fitnessu dla osób starszych” jako jeden z 10 zawodów deficytowych w 2020 roku.

Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, na kierunku *Fizjoterapia*, mogą kontynuować kształcenie na studiach podyplomowych, a najlepsi z nich mogą zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacyjną studiować na studiach III stopnia w Polsce oraz na studiach zagranicznych.

1.10. Oczekiwane kompetencje od kandydata

Warunkiem studiowania w Uczelni jest posiadanie świadectwa maturalnego oraz zaświadczenie lekarskie – wydane przez lekarz medycyny pracy - o braku przeciwwskazań do podjęcia studiów na kierunku fizjoterapia.

1.11. Zasady rekrutacji

Zasady rekrutacji na studia na kierunku *Fizjoterapia* zostały określone uchwałą Senatu Podkowińskiej Wyższej Szkoły Medycznej w Podkowie Leśnej nr 32/2011 z dnia 29.09.2011 /zał. nr 1/. W myśl tej uchwały Na podstawie Statutu Podkowińskiej Wyższej Szkoły Medycznej art. 54 i 55 uchwała się zasady naboru do Uczelni zgodnie z ogólnokrajowymi normami przyjmowania kandydatów do szkół wyższych. Rekrutacja rozpocznie się z dniem 1 kwietnia. Informacja o zasadach i terminie rozpoczęcia rekrutacji jest podawana do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń Uczelni. W skład komisji rekrutacyjnej zostają powołani trzej wykładowcy oraz student zaproponowany przez Samorząd Studencki. Komisja rekrutacyjna przeprowadza postępowanie rekrutacyjne oraz podejmuje decyzje rekrutacyjne w sprawie przyjęcia na studia w Uczelni. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne.

Od decyzji komisji rekrutacyjnej przysługuje, w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji, odwołanie składane do uczelnianej komisji rekrutacyjnej, a rozpatrywane przez rektora. Decyzja rektora jest ostateczna.

Pozytywny wynik postępowania rekrutacyjnego w oparciu o wymagania wstępne jest jedynym kryterium kwalifikacji studentów. Kandydaci przyjmowani są bez egzaminów wstępnych na podstawie kolejności zgłoszeń. Czynnikiem decydującym w sprawie zasad rekrutacji było bardzo duże zróżnicowanie poziomu kształcenia w różnych szkołach,

szczególnie małych miasteczek i wsi. Przyjęty sposób rekrutacji umożliwił dać szansę na wyrównanie różnic zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, chcąc skorzystać z rozwoju naukowego. Pierwszy rok jest czasem weryfikacji rzetelności studentów poprzez selekcję zaniebujących kształcenie wobec solidnych i zaangażowanych w własny rozwój. Oferta kierowana jest do młodzieży, której warunki lub okoliczności życia nie stworzyły możliwości kształcenia na uczelniach państwowych a także do osób już pracujących w zawodzie, pragnących dokończyć się i podnieść swoje kwalifikacje zawodowe poprzez studia wyższe.

1.12. Możliwość kontynuacji kształcenia przez absolwentów

Absolwenci jednolitych studiów magisterskich, na kierunku *Fizjoterapia*, mogą kontynuować kształcenie na studiach podyplomowych, a najlepsi z nich mogą zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacyjną studiować na studiach III stopnia w Polsce oraz na studiach zagranicznych.

1.13. Przewidywane możliwości zatrudnienia absolwenta kierunku

Celem studiów jest wykształcenie i przygotowanie zawodowe specjalistów fizjoterapii o szerokiej i wszechstronnej wiedzy i umiejętnościach, posiadających uprawnienia do zatrudnienia we wszystkich obszarach zainteresowania współczesnej fizjoterapii, takich jak leczenie i rehabilitacja pacjentów a także profilaktyka zdrowotna, w tym usługi odnowy biologicznej i medycyna sportowa. Fizjoterapeuta kształcony w Uczelni posiada kwalifikacje do pracy: w klinikach, szpitalach, przychodniach, gabinetach rehabilitacyjnych, klubach sportowych, w gabinetach masażu, w ośrodkach odnowy biologicznej, w szkołach policealnych i wyższych uczelniach kształcących masażyстів i fizjoterapeutów, ponadto może prowadzić własną działalność gospodarczą w zakresie usług fizjoterapeutycznych adresowanych do osób w każdym okresie życia.

Student zdobywa wiadomości z zakresu przedmiotów biomedycznych i psychospołecznych pozwalające na skuteczne uzyskiwanie i analizę informacji dotyczących pacjenta, znajomość zagadnień etycznych i medyczo - prawnych odnoszących się do praktyki zawodowej oraz takie umiejętności jak: diagnozowanie funkcjonalne, programowanie rehabilitacji, rozpoznawanie problemów pacjenta z uwzględnieniem czynników biologicznych, psychospołecznych, kulturowych i środowiskowych; zrozumienie ważności zagadnień

prewencji; holistyczne planowanie i stosowanie terapii; podejmowanie skutecznych decyzji; werbalne i pisemne komunikowanie się z otoczeniem; współpraca w zespołach terapeutycznych; oddziaływanie interpersonalne potrzebne do efektywnego wykonywania zawodu; komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną; negocjacje i oddziaływanie na otoczenie; stosowanie różnych metod uczenia się i nauczania; stosowanie technologii informatycznych; pracy grupowej, tworzenia zespołu i kierowania pracą zespołu; kierowania własnym rozwojem zawodowym, prezentowania swoich umiejętności, współpracę z otoczeniem.

Dodatkowymi przesłankami dotyczącymi celowości kształcenia fizjoterapeutów w obszarze Województwa Mazowieckiego są dwie informacje. Pierwsza wynika z corocznych internetowych raportów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie zamieszczanych w publikacji „Barometr zawodów” (www.barometrzwodowy.pl). Według tego opracowania, kategoria zawodowa „fizjoterapeuci i masażyści” mieści się na obszarze Województwa Mazowieckiego (tak jak i w całej Polsce) w grupie zawodów zrównoważonych. W kategorii tej na obszarze Województwa Mazowieckiego podaż zaspakaja popyt na zasadzie pokoleniowej zastępowalności. Ale według tej publikacji fizjoterapeuci i masażyści należą do zawodów deficytowych na obszarze miasta Warszawy. Gdy uzmysłowi się pojemność rynku pracy Miasta Stołecznego to kształcenie fizjoterapeutów - posiadających ponadto umiejętności masażu - wydaje się w pełni racjonalne.

Drugą przesłanką są prognozy demograficzne. Chociaż dzietność jest modyfikowana polityką społeczno-finansową, która jak widać może zmieniać trendy, to uzasadnione wydają się prognozy, że za kilkanaście lat seniorzy zdominują ilościowo społeczeństwo polskie. Stąd Newsweek w publikacji prognostycznej z 2010 roku, stawia zawód „trener fitnessu dla osób starszych” jako jeden z 10 zawodów deficytowych w 2020 roku.

1.14. Specyfika realizowanego programu kształcenia Uczelni

Uczelnia realizuje program kształcenia fizjoterapeutów na Wydziale Fizjoterapii. Począwszy od roku akademickiego 2017/2018 będą to jednolite studia magisterskie. (Po zaakceptowaniu Wniosku przez MNiSW). Uczelnia otrzymała uprawnienia do kształcenia fizjoterapeutów w 2007 r. Zasadniczy korpus kadry w tym okresie składał się z wykładowców wywodzących się ze „szkoły konstancińskiej” - najbardziej cenionego ośrodka rehabilitacyjnego na Mazowszu. Charakterystyczną cechą Uczelni jest profesjonalne nauczanie szeroko rozumianego masażu

lecniczego. Uczelnia, jako pierwsza w Polsce prowadzi Podyplomowe Studia Medycyny Osteopatycznej w wymiarze 1500 godzin w 6 semestralnym cyklu nauczania.

2.0. Efekty kształcenia związane z programem kształcenia.

Efekty kształcenia dla kierunku studiów *fizjoterapia*, realizowane w Podkowieńskiej Wyższej Szkole Medycznej (zał. nr 2), opisują poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które osiągną absolwenci Uczelni w pięcioletnim cyklu kształcenia. Przyjęte w PWSM efekty kształcenia, wynikają m.in. z: około 15 – letniej tradycji kształcenia fizjoterapii w Uczelni (na różnych poziomach kształcenia), potrzeb rynku pracy, sugestii interesariuszy zewnętrznych, przykładów dobrych praktyk, obszarowych efektów kształcenia, ustaleń prawnych, uzgodnień wewnątrzuczelnianych oraz z obligatoryjnych wskazań ustawy o zawodzie fizjoterapeuty. Ustalenia prawne zawarte w przytoczonej Ustawie zobowiązują uczelnie do wykształcenia w pełni samodzielnych profesjonalistów o rozległej wiedzy z obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej. Absolwent PWSM posługując się zdobytą wiedzą i umiejętnościami potrafi zgromadzić komplet informacji niezbędnych do trafnego zdiagnozowania pacjenta i sformułowania programu bezpiecznego leczenia. Absolwenci są również wyposażeni w psychologiczną wiedzę i umiejętności motywowania pacjentów w całym ich wieku rozwojowym do współdziałania w procesie leczenia. Absolwenci są również wyposażeni w wiedzę i umiejętności prowadzenia badań naukowych w swej dziedzinie.

Celem kształcenia w Podkowieńskiej Wyższej Szkole Medycznej na kierunku fizjoterapii jest przygotowanie absolwentów, zgodnie z Krajową Ramą Kwalifikacyjną do posiadania efektów kształcenia opisanych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, na poziomie i w zakresie określonym przez Ustawę z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty. W ustawie tej stwierdza się, że należycie wyedukowany fizjoterapeuta wykonuje zawód z należytą starannością, zgodnie z zasadami etyki zawodowej, z poszanowaniem praw pacjenta, z dbałością o bezpieczeństwo pacjenta, permanentnie wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej.

Urzeczywistniając ustawowe zdefiniowanie na czym polega wykonywanie zawodu fizjoterapeuty, senat Podkowieńskiej Wyższej Szkoły Medycznej podjął uchwałę (zał. nr 3) w oparciu o centralnie zdefiniowane efekty kształcenia dla obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, 37 efektów kształcenia z zakresu wiedzy, 37 efektów kształcenia z zakresu umiejętności i 19 efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych, które są niezbędne w pracy fizjoterapeuty, aby udzielane świadczenie zdrowotne było w pełni profesjonalne i obejmowało stosownie do potrzeb:

- diagnostykę funkcjonalną pacjenta,

- kwalifikowanie, planowanie i prowadzenie fizykoterapii,
- kwalifikowanie, planowanie i prowadzenie kinezyterapii,
- kwalifikowanie, planowanie i prowadzenie masażu,
- zlecanie wyrobów medycznych i ich dobieranie stosownie do potrzeb pacjenta,
- nauczanie pacjentów posługiwania się wyrobami medycznymi,
- prowadzenie działalności fizjoprofilaktycznej, polegającej na popularyzowaniu zachowań prozdrowotnych oraz kształtowaniu i podtrzymywaniu sprawności i wydolności osób w różnym wieku w celu zapobiegania niepełnosprawności,
- wydawanie opinii i orzeczeń odnośnie do stanu funkcjonalnego osób poddawanych fizjoterapii oraz przebiegu procesu fizjoterapii,
- nauczanie pacjentów mechanizmów kompensacyjnych i adaptacji do zmiennego potencjału funkcji ciała i aktywności (art. 4, ust. 2, pkt.1 – 10 Ustawy o zawodzie fizjoterapeuty).

Ponadto absolwent fizjoterapii musi osiąść efekty kształcenia umożliwiające:

- nauczanie zawodu fizjoterapeuty oraz wykonywanie pracy na rzecz doskonalenia zawodowego fizjoterapeutów,
- prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie fizjoterapii,
- kierowanie pracą zawodową osób wykonujących zawód fizjoterapeuty,
- wykonywanie pracy administracyjno-dokumentacyjnej związanej z przygotowaniem, organizowaniem lub nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej (art. 4, ust. 3, pkt.1 – 3 Ustawy o zawodzie fizjoterapeuty).

Niezwykle ważnym modulem w procesie kształcenia są specyficzne dla zawodu fizjoterapeuty *kompetencje społeczne*. Zrozumienie wagi społecznej służby tego zawodu, to kompetencja inicjująca nadzwyczajną godność osoby zaangażowanej w ochronę najcenniejszych wartości człowieka - jego zdrowia i życia. Zobowiązuje to fizjoterapeutów do wyjątkowej troski o dobro pacjenta. W umysłowości studentów i absolwentów fizjoterapii musi się wykształtować zrozumienie, że „w przypadku niektórych kierunków studiów aktywność zawodowa ich absolwentów wiąże się z nieporównywalnie większym ryzykiem wyrządzenia szkody na skutek popełnienia błędu w sztuce zawodowej niż w przypadku innych fakultetów. Tym samym wiąże się też ze szczególną odpowiedzialnością społeczną. Są to zatem kierunki zaufania publicznego”. Wysoki status zawodowy fizjoterapeutów wynika z profesjonalnej realizacji oczekiwań społecznych. Mieści się w tym: kultura osobista, kultura prawna, sztuka pracy w zespole, uznawanie kompetencji ekspertów, zrozumienie ważności ustawicznego kształcenia, lojalność wobec pacjenta oraz środowiska zawodowego.

2.1. Definiowanie efektów kształcenia; rola interesariuszy zewnętrznych w procesie permanentnego kształtowania koncepcji kształcenia

Koncepcja kształcenia PWSM zakłada ustawiczny związek Uczelni ze środowiskiem w celu okresowej modyfikacji efektów kształcenia w kontekście potrzeb rynku pracy co powoduje ponowne formułowanie zasadniczego dokumentu Szkoły - Programu kształcenia. Rektorska Komisja Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia tworzy platformę komunikacji i wymiany myśli interesariuszy wewnętrznych i interesariuszy zewnętrznych. Na Platformie ta dyskutowane są problemy Uczelni w aspekcie potrzeb społecznych, potrzeb medycznego rynku pracy, zasadności kształcenia na określonym kierunku, prognoz potrzeb społecznych związanych ze zmianą struktury wiekowej społeczeństwa.

PWSM nawiązała bliski kontakt z kilkunastoma osobami kierującymi instytucjami medycznymi, opiekuńczymi oraz instytucjami aktywizacji zawodowej z obszaru Powiatu Grodzkiego i Pruszkowskiego, aby wytworzyć grupę opiniującą tzw. interesariuszy zewnętrznych. Jej skład oraz postulaty sformułowane w trakcie ostatniej konsultacji zawiera załącznik nr 4.

Interesariusze zewnętrzni wyrazili swoją opinię odnośnie efektów kształcenia, które w ich ocenie znacząco wpływają na powodzenie absolwentów na rynku pracy. Biorąc pod uwagę kategorie opinii przedstawione przez interesariuszy zewnętrznych, to okazuje się, że w 40% dotyczą kompetencji społecznych jakie powinni posiadać absolwenci, w 36% dotyczą umiejętności w jakie powinni być wyposażeni, w 23 % dotyczy wiedzy jaką powinni posiadać.

Zakładając, że na rynku pracy sukces odniosą głównie ci absolwenci, którzy będą się wyróżniać wśród innych oferentów możliwościami zaspakajania potrzeb rynku pracy, to systemowa analiza zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy jest niezwykle ważna.

Przedstawione uwagi wpływają, zgodnie z procedurami WSZJK obowiązującymi w PWSM, do Komisji Programowej, która analizuje ich trafność i formułuje postulaty kierowane do Rektorskiej Komisji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (RKWSZJK). RKWSZJK formułuje ewentualne rekomendacje w sprawie opisu przedmiotowych efektów kształcenia.

2.2. Odniesienie efektów kierunkowych do efektów obszarowych

Kierunkowe efekty kształcenia wygenerowane w PWSM są pochodnymi względem obszarowych efektów kształcenia sformułowanych na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji określonych w załączniku do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010). (Zał. nr 5).

W zakresie wiedzy absolwent ma znać i rozumieć w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami różnorodnymi, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności.

W zakresie osiągniętych umiejętności absolwent potrafi wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy - także z innych dziedzin; samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie, komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent powinien przejawiać postawę gotowości do: tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia, podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią.

Uczelnia osiąga w procesie kształcenia 37 efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 37 efektów w zakresie umiejętności oraz 19 efektów kształcenia dotyczących kompetencji społecznych. Ogółem 93 efekty kształcenia wykazanych w układzie tabelarycznym. Spośród 93 efektów kształcenia 27 można przypisać nie tylko do jednej dziedziny, a 7 wykracza poza obszar kształcenia (np. dot. niektórych kompetencji społecznych). Wyróżnione efekty kierunkowe stanowią zatem spójny zbiór pokrywający efekty obszarowe mieszczące trzy dziedziny nauki: nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.

2.3. Pokrycie obszarowych efektów kształcenia przez kierunkowe efekty kształcenia

Wszystkie obszarowe efekty kształcenia zostały przełożone na praktyczne efekty kierunkowe obowiązujące w Uczelni. Kierowano się przy tym zasadą aby kierunkowe efekty kształcenia nie miały postulatycznego charakteru ale aby były mierzalne.

Wszystkie obszarowe efekty kształcenia zostały pokryte przez kierunkowe efekty kształcenia obowiązujące w uczelni. Ilustruje to zał nr 5.

2. 4. Kierunkowe efekty kształcenia a efekty przedmiotowe

Wykonana matryca umożliwia stwierdzenie realizacji efektów kształcenia w odniesieniu do komponentów edukacyjnych. Wszystkie efekty kształcenia kierunkowego korelują z efektami przedmiotowymi (por. zał. nr 6).

3.0. Program studiów

Program studiów jest opisem procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania efektów kształcenia, zdefiniowanych przez uczelnię dla określonego programu kształcenia. Zawiera on plan przedmiotowy oraz harmonogram jego realizacji w okresie studiów. Plan studiów wynika bezpośrednio z założonych efektów kształcenia.

3.1. Liczba semestrów i punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji

Studia w Podkowieńskiej Wyższej Szkole Medycznej realizowane są w 5 letnim okresie w ciągu 10 semestrów. W trakcie studiów student osiąga 300 punktów ECTS. Jednemu punktowi ECTS odpowiada 25-30 godz. kształcenia.

3.2. Opis modułów kształcenia

W załączniku nr 7 znajdują się karty przedmiotowe do wszystkich 90 modułów realizowanych w Uczelni w procesie osiągania zamierzonych efektów kształcenia. Wszystkie karty przedmiotowe mają generalnie ten sam układ treści. Układ sylabusu zawiera następujące elementy:

- nazwa i zwięzła charakterystyka przedmiotu,
- forma zajęć, liczba godzin w planie studiów,
- cele przedmiotu,

- wymagania wstępne,
- przedmiotowe efekty kształcenia,
- treści programowe,
- literatura,
- metody dydaktyczne,
- obciążenie pracą studenta,
- warunki dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu,
- metody weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia,
- kryteria oceny,
- macierz realizacji przedmiotu,
- prowadzący przedmiot.

Poniżej znajduje się przykładowy sylabus

Podkowińska Wyższa Szkoła Medyczna im. Z. i J. Łyko
Syllabus przedmiotowy 2017/18 – 2021/22r.

Wydział	Fizjoterapii
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Specjalność	-----
Forma studiów	Stacjonarne
Stopień studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Okres kształcenia	5 lat / 10 semestrów

1. Przedmiot

Nazwa przedmiotu	Adaptowana Aktywność Fizyczna i Sport Osób z Niepełnosprawnością
Kategoria przedmiotu	Nauki w Zakresie Podstaw Fizjoterapii
Liczba punktów ECTS	4
Język wykładowy	Polski
Rok studiów/ semestr	III rok, VII semestr

2. Forma zajęć, liczba godzin w planie studiów

Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Lektorat	Seminarium	Praktyka
15	45	-	-	-	-

3. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z możliwościami uprawiania różnych dyscyplin sportu przez osoby niepełnosprawne oraz wpływie turystyki i rekreacji na rehabilitację osób niepełnosprawnych
C2	Zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą przepisów dyscyplin sportowych i klasyfikacji niepełnosprawności
C3	Przedstawienie studentom wiedzy na temat polityki państwa oraz organizacji pozarządowych w stosunku do osób niepełnosprawnych .

4. Wymagania wstępne

1	Ogólna wiedza z zakresu gier i zabaw ruchowych- w zakresie organizacji oraz prowadzenia zajęć grupowych
2	Ogólna wiedza z zakresu metodyki nauczania ruchu

5. Przedmiotowe efekty kształcenia

PW 1	Student posiada wiedzę z zakresu historii sportu niepełnosprawnych w Polsce i na świecie
PW 2	Student posiada wiedzę z zakresu klasyfikacji niepełnosprawności w zależności od uprawianej dyscypliny, zna przepisy gier i dyscyplin sportowych
PW 3	Student potrafi określić wpływ turystyki i rekreacji na rehabilitację osób niepełnosprawnych
PU1	Student potrafi identyfikować problemy występujące w turystyce i rekreacji osób niepełnosprawnych.
PU2	Student potrafi opracować, weryfikować i modyfikować program turystyczny i rekreacyjny osób niepełnosprawnych, trening wytrzymałościowy i ogólnorozwojowy.
PU3	Student potrafi nawiązać współpracę z organizacjami działającymi na rzecz usprawnienia i usamodzielnienia osób niepełnosprawnych, organizujących imprezy sportowe.
PK1	Student jest świadomy własnych umiejętności w zakresie promowania sportu, turystyki i rekreacji z wykorzystaniem odpowiednich instrumentów dla potrzeb osób niepełnosprawnych
PK2	Student rozumie potrzebę poszerzania zakresu swojego działania o obszary dotyczące rekreacji, sportu i turystyki osób niepełnosprawnych
PK3	Student przewiduje skutki swoich działań i jest gotowy do wzięcia za nie odpowiedzialności .

6. Treści programowe

Lp	Tematyka zajęć – Wykłady	L.g.
Wd1	Wprowadzenie do przedmiotu, omówienie programu nauczania, systemu oceniania, form i warunków zaliczenia przedmiotu. Przypomnienie podstawowych pojęć metodyki nauczania ruchu oraz gier i zabaw ruchowych. Polityka państwa w stosunku do osób niepełnosprawnych	2
Wd2	Historia sportu osób niepełnosprawnych w Polsce i na świecie. Cele, zadania i funkcje sportu w procesie kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych.	2

	Różne definicje niepełnosprawności jej rodzaje oraz stopnie.	
Wd3	Fizjologiczne mechanizmy zarządzające kompensacją, zasady klasyfikacje grup niepełnosprawności oraz specyfika rozwoju, klasy sportowe dla poszczególnych rodzajów schorzeń. Przegląd organizacji sportowych zajmujących się organizacją sportu i rekreacji dla osób niepełnosprawnych	3
Wd4	Charakterystyka poszczególnych klas sportowych. Trening ogólnorozwojowy i wytrzymałościowy osób niepełnosprawnych. Rekreacja i turystyka, turnusy aktywnej rehabilitacji.	2
Wd5	Charakterystyka, przepisy i zasady wybranych dyscyplin sportowych pod względem niepełnosprawności –lekka atletyka	2
Wd6	Charakterystyka, przepisy i zasady wybranych dyscyplin sportowych pod względem niepełnosprawności -gry zespołowe	2
Wd7	Charakterystyka, przepisy i zasady wybranych dyscyplin sportowych pod względem niepełnosprawności -sporty zimowe, pływanie	2
Tematyka ćwiczeń		
Ćw.1	Zasady i przepisy gier zespołowych; piłka siatkowa na siedząco, koszykówka na wózkach, rugby na wózkach, piłka nożna osób niewidomych i niedowidzących	11
Ćw.2	Program Olimpiad Specjalnych, specyfika organizacji i rywalizacji. Paraolimpiady. Najpopularniejsze dyscypliny sportowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.	11
Cw.3	Wykorzystanie różnych form prowadzenia zajęć dla osób niepełnosprawnych Opracowywanie konspektów treningu wytrzymałościowego i ogólnorozwojowego. Omówienie tańca towarzyskiego na wózkach, tenisa stołowego i szermierki	12
Ćw.4	Przygotowanie, pokaz i przeprowadzenie zajęć treningu wytrzymałościowego i ogólnorozwojowego, piłki siatkowej na siedząco, piłki nożnej dla osób niedowidzących	11

7. Literatura

Lp	Obowiązkowa
1.	Łobożewicz T. „ Turystyka i rekreacja ludzi niepełnosprawnych” Warszawa 2000
2.	Ślezyński J. „ Sport w rehabilitacji niepełnosprawnych” Szczecin 1999
3.	Dziedzic J. ‘ Kultura fizyczna osób niepełnosprawnych” AWF Poznań 1996
4.	Dudek B. „ Turystyka ludzi niepełnosprawnych” U.K.FiT warszawa 1991
5.	„ Sport niepełnosprawnych w Polsce” PZSN „Start” 2003
	Uzupełniająca
1.	Grodziska I. „, Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych” M.PIP.S Warszawa 2000
2.	Borkowska M. „, Dziecko niepełnosprawne ruchowo” cz II AWF Warszawa 1997
3.	Bifron. Wydawnictwo Państwowego Funduszu osób Niepełnosprawnych w Warszawie
4.	Special Olympics- Oficjalne Przepisy Sportowe, Z.G.P.S.S. dla Osób Upośledzonych

	Umysłowo-Warszawa
5.	Remplewicz „Lekka atletyka dla niewidomych” PZN warszawa 1988

8. Metody dydaktyczne

Metoda dydaktyczna	Symbol realizowanego tematu
Wykład informacyjny	Wd1-Wd4
Wykład problemowy	Wd1
Dyskusja	Wd1, Wd4
Prezentacje multimedialne	Wd3 – Wd4
Film	Wd4, Wd5 ,Wd6, Wd7
Burza mózgów	Ćw.1
Pokaz	Ćw.1, Ćw.2, Ćw.3
Metoda realizacji zadania	Ćw.4

9. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	66
Liczba godzin w planie studiów	60
Konsultacje	2
Zaliczenie	4
Samodzielna praca studenta	40
Przygotowanie do zajęć, w tym studiowanie literatury	25
Przygotowanie referatu, projektu, prezentacji i innych	8
Przygotowanie się do zaliczenia, sprawdzianu	7
Inne	0
Całkowity nakład pracy studenta w godzinach	106
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4,0

10. Warunki dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu

1	Uczestnictwo w co najmniej 60% zajęć określonych planem studiów
2	Opracowanie konspektu treningu ogólnorozwojowego/wytrzymałościowego

11. Metody weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia

Metoda weryfikacji efektów kształcenia	Symbol efektu przedmiotowego
Zaliczenie pisemne – test – pytania otwarte/zamknięte	PW1, PW2, PW3
Zaliczenie praktyczne –przygotowanie i przeprowadzenie zajęć treningu wytrzymałościowego/ogólnorozwojowego	PW2, PU1, PU2, PU3

Efekty dotyczące kompetencji PK1, PK2 i PK3 zostaną zweryfikowane podczas praktyk semestralnych i praktyki fizjoterapeutycznej.

12. Kryteria oceny

Na ocenę 3,0	Uzyskanie oceny 3,0 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 60% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.
Na ocenę 3,5	Uzyskanie oceny 3,0 – 3,5 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 70% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.
Na ocenę 4,0	Uzyskanie oceny 4,0 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 80% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.
Na ocenę 4,5	Uzyskanie oceny 4,0 – 4,5 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 85% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.
Na ocenę 5,0	Uzyskanie oceny 4,5 – 5,0 z zaliczenia praktycznego, udzielenie nie mniej niż 90% poprawnych odpowiedzi na pytania zawarte w teście zaliczeniowym.

13. Macierz realizacji przedmiotu

Treści kształcenia zgodnie z symbolami	Przedmiotowe efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia	Nasylenie realizacji efektu kierunkowego
Wd1.	PW2; PK1, PK2, PK3	FZP_W29; W13 FZP_K03, K02, K09	++
Wd2.	PW1, PK1, PK2, PK3	FZP_W20, W29; FZP_K03, K02, K09	++
Wd3.	PW2, PW3; PK1, PK2, PK3	FZP_W09, W29; W13, FZP_K03, K02, K09	++
Wd4.	PW2, PW3; PK1, PK2, PK3	FZP_W09, W29; W13, FZP_K03, K02, K09	++
Wd5.	PW2; PK1, PK2, PK3	FZP_W05; FZP_K03, K02, K09	++
Wd6.	PW2; PK1, PK2, PK3	FZP_W09; FZP_K03, K02, K09	++
Wd7	PW2, PK1, PK2, PK3	FZP_W09; FZP_K03, K02, K09	++
Ćw1.	PW1; PW3, PU1; PK1, PK2, PK3	FZP_W09; FZP_U29; FZP_K03, K02, K09	+++
Ćw2.	PW2, PU2; PK1, PK2, PK3	FZP_W09; FZP_U29; FZP_K03, K02, K09	+++
Cw3	PW2; PU2; PK1, PK2, PK3	FZP_W09; FZP_U27; U29; FZP_K03, K02, K09	+++
Ćw4	PW2; PU2;	FZP_W09; FZP_U27; U29	+++

	PK1, PK2, PK3	FZP_K03, K02, K09	

14. Prowadzący przedmiot

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	mgr Arkadiusz Leszkiewicz
Osoba prowadząca wykład	mgr Arkadiusz Leszkiewicz
Osoba prowadząca ćwiczenia	mgr Arkadiusz Leszkiewicz

Podpisy prowadzących i osoby odpowiedzialnej za przedmiot:

1.
2.

3.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk

Proces kształcenia realizowany jest również przez praktyki zawodowe: praktykę semestralną i praktykę (końcową) fizjoterapeutyczną. Stanowią one integralną część programu studiów oraz nieodłączny element przygotowania do zawodu fizjoterapeuty. Ich celem jest wyposażenie absolwentów w umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce zawodowej. Czas zajęć praktycznych stwarza okoliczności zdobywania doświadczenia zawodowego oraz nabywania umiejętności współpracy z pacjentem a także całością zespołu terapeutycznego.

Praktyka semestralna realizowana jest w trakcie 500 godzin (20 pkt. ECTS) i jest realizowana począwszy od drugiego semestru studiów.

Praktykę (końcową) fizjoterapeutyczną odbywają studenci w trakcie trwania ostatniego roku studiów, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 14 ust.1 ustawy z dnia 25 września 2015 r. O zawodzie fizjoterapeuty. Praktyka fizjoterapeutyczna trwa 6 miesięcy i obejmuje 960 czterdziestopięciominutowych godzin dydaktycznych. Osoba zwana „praktykantem” realizuje końcową praktykę fizjoterapeutyczną na podstawie skierowania.

Okres praktyki zawodowej ulega przedłużeniu o czas nieobecności osoby odbywającej praktykę przez okres pobierania świadczeń, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 159, z późn. zm.5). Okres praktyki zawodowej może być skrócony na uzasadniony wniosek osoby odbywającej praktykę. Osoba odbywająca praktykę wykonuje zadania zawodowe wynikające z ramowego programu praktyki zawodowej pod bezpośrednim nadzorem opiekuna będącego pracownikiem podmiotu leczniczego. Opiekunem może być

fizjoterapeuta z tytułem magistra, wykonujący zawód w określonym podmiocie posiadający co najmniej 5-letni staż pracy w zawodzie.

Praktykant w pierwszym miesiącu odbywania praktyki fizjoterapeutycznej może wystąpić z wnioskiem do opiekuna o skrócenie praktyki. We wniosku wskazuje okres wnioskowanego skrócenia. Zaliczenie wnioskowanej części praktyki zawodowej może nastąpić na udokumentowany wniosek studenta, potwierdzający zdobyte umiejętności praktyczne, w ramach wykonywanego stosunku pracy, wolontariatu, udziału w pracach obozu, pod warunkiem że charakter wykonywanych obowiązków spełnia wymagania programu praktyk.

Zaliczenie praktyki realizowanej za granicą wymaga dostarczenia przez studenta oryginałów dokumentów potwierdzających zrealizowanie programu praktyki oraz tłumaczenia tych dokumentów na język polski.

W czasie trwania praktyki student jest zobowiązany do: sumiennego i starannego wykonania powierzonych czynności i zadań, przestrzegania ustalonego harmonogramu i czasu odbywania praktyki, przestrzegania przepisów i zasad etycznych dotyczących wykonywania zawodu fizjoterapeuty, przestrzegania regulaminu organizacyjnego i porządku ustalonego w podmiocie leczniczym, zobowiązany jest także do dbałości o dobro podmiotu leczniczego i ochrony jego mienia oraz dochowania tajemnicy zawodowej oraz innych tajemnic ustawowo chronionych a także do przestrzegania zasad współżycia społecznego. Praktykant zobowiązany jest także do realizacji programu praktyk zawodowych, przestrzegania przepisów obowiązujących w miejscu odbywania praktyki, stawiania się w miejscu praktyki o godzinie wyznaczonej przez opiekuna praktyki zawodowej sprawującego bezpośredni nadzór nad studentem, posiadania ubezpieczenia od OC zawieranych indywidualnie przez studenta lub za pośrednictwem Uczelni z firmą ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez studentów w trakcie odbywania praktyk studenckich przewidzianych w programie dydaktycznym studiów, posiadania aktualnej książeczki do celów sanitarno-epidemiologicznych, posiadania ochronnego ubrania medycznego.

W dzienniku praktyki zawodowej praktykant odnotowuje najistotniejsze informacje dokumentujące przebieg praktyki, w szczególności krótkie opisy przypadków choroby i leczenia, opisy metod diagnostycznych, planowanie fizjoterapii, opisy metodyki wybranych zabiegów fizjoterapeutycznych, opisy metod oceny postępów leczenia, wyniki leczenia, w sposób uniemożliwiający identyfikację pacjentów.

Praktyka zawodowa odbywa się w podmiotach leczniczych, o których mowa w art. 89 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. Całość przebiegu praktyk określa

wewnętrzny Regulamin Praktyk Zawodowych Fizjoterapeutów. Dziennik odbytych praktyk pozostaje w teczce akt osobowych absolwenta.

3.4. Opis sposobów sprawdzania efektów kształcenia

Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia to nie mniej ważny proces jak dostarczenie studentowi wiedzy, umiejętności i wielokrotnych możliwości interioryzacji pożądanych kompetencji społecznych. Weryfikacja ta nie odbywa się tylko w czasie sesji egzaminacyjnych, gdyż jest to bezustanny proces w całym cyklu kształcenia. Każdy wykładowca realizując kolejny moduł planu studiów bardzo często bazuje na osiągniętych przez studentów efektach kształcenia uzyskanych na wcześniejszym etapie studiów. Określa się tym sposobem gotowość studentów do realizacji następnych, bardziej złożonych, o większym poziomie trudności, efektów kształcenia.

Cała, usystematyzowana procedura weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów kształcenia zawarta jest w sylabusie (karcie przedmiotowej). Na poziomie danego modułu formułuje się przedmiotowe efekty kształcenia na podstawie kierunkowych efektów kształcenia. Punkt 13 każdego sylabusu zawiera tabelę „Macierz realizacji przedmiotu”, która określa w których jednostkach dydaktycznych realizowany jest dany efekt przedmiotowy. Kategoria „Nasycenie realizacji efektu kierunkowego” sygnalizuje w jakim stopniu dana jednostka dydaktyczna ma spełnić zadanie opanowania danego efektu kierunkowego. Trzy krzyżyki są wskazówką dla wykładowcy, że On, na tym właśnie przedmiocie, na tej jednostce dydaktycznej, ma osiągnąć konkretny efekt kształcenia, bo jest to przedmiot (i temat) najściślej skorelowany z konkretnym efektem kształcenia. Jeden krzyżyk w kolumnie „Nasycenie realizacji efektu kierunkowego” sygnalizuje, że dany efekt kształcenia jest również realizowany na innych modułach, przedmiotach i jednostkach dydaktycznych, lub że ważność określonego efektu kształcenia jest tak istotna, że jest on utrwalany na wiele sposobów. W zakresie wiedzy absolwent ma znać i rozumieć w pogłębiony sposób wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z innymi dziedzinami, różnorodne, złożone uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności. W zakresie osiągniętych umiejętności absolwent ma wykonywać zadania oraz formułować i rozwiązywać problemy, z wykorzystaniem nowej wiedzy - także z innych dziedzin; samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie, komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniać stanowiska. W zakresie

kompetencji społecznych absolwent powinien przejawiać postawę gotowości do: tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia, podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy, podejmowanych ról wynikających z podziału pracy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią.

Zawarta w sylabusie tabela nr 12 uwidacznia sformułowane „Kryteria oceny”, które określają pożądane zachowania i postawy: aktywność intelektualną (przeciwieństwo bierności, apatyczności), utechniczenie języka (wskazujące na wykształtowanie ważnych kategorii pojęciowych), biegłość manualną i znajomośćuczonych technik oraz umiejętność samodzielnego, wieloaspektowego wnioskowania i przewidywania zdarzeń.

Egzamin dyplomowy to ostatni etap weryfikacji i oceny dokonany w finalnym etapie pięcioletniego okresu kształcenia. Student losuje pytania – zadania z pośród pytań pokrywających wszystkie kierunkowe efekty kształcenia, które ma osiągnąć w całym procesie kształcenia. Jest to egzamin znacząco kształtujący ostateczną ocenę umieszczoną na dyplomie.

Weryfikacja efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych jest niezwykle istotna. Wskazują na to interesariusze zewnętrzni współpracujący z uczelnią w charakterze sędziów kompetentnych. Pomiar kompetencji społecznych studentów to zbiór cząstkowych ocen zdobywanych w trakcie wykładów, seminariów, ćwiczeń, lektoratu, ćwiczeń klinicznych oraz praktyk zawodowych. „Dzienniczek praktyk” zawiera nie tylko program praktyk ale również ocenę kompetencji społecznych studenta. Ocenę w tym zakresie wystawia bezpośredni opiekun praktyk sprawujący nadzór nad praktykantami z ramienia placówki medycznej związanej z uczelnią „Porozumieniem współpracy”.

3.4.1. Odniesienie efektów kierunkowych do stosowanych metod dydaktycznych

Tabela zawarta w załączniku nr 8 obrazuje odniesienie efektów kierunkowych do różnych metod dydaktycznych wykorzystywanych w procesie kształcenia. Z sylabusów wynika, że najczęściej stosowane są następujące formy realizacji przyjętych efektów kształcenia: wykład, ćwiczenia, ćwiczenia kliniczne, seminarium, przekaz multimedialny, praktyka zawodowa, pracownia, lektorat. Należy zwrócić uwagę, że wszystkie efekty kierunkowe realizowane są przez więcej niż jedną formę kształcenia.

Rektorska Komisja Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wygenerowała alternatywne metody dydaktyczne, które przedłożono wykładowcom w celu wzbogacenia warsztatu dydaktycznego. Metody te są testowane pod kątem użyteczności w osiągnięciu efektów kształcenia. Wybrane zostaną włączone do metod stosowanych w PWSM.

- I. Metody podające:
 - o pogadanka,
 - o opowiadanie,
 - o opis,
 - o prelekcja,
 - o odczyt,
 - o objaśnienie lub wyjaśnienie.
- II. Metody problemowe:
 - o wykład problemowy,
 - o wykład konwersatoryjny,
 - o klasyczna metoda problemowa, omówienie problemu pojedynczego lub złożonego
- III. Metody aktywizujące:
 - metoda przypadków, studium indywidualne, grupowe, zbiorowe, analiza przypadków klinicznych,
 - metoda sytuacyjna,
 - inscenizacja,
 - gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne)
 - dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, „okrągłego stołu”, burza mózgów, panelowa),
- IV. metody eksponujące:
 - o sztuka teatralna,
 - o ekspozycja,
 - o pokaz połączony z przeżyciem;
- V. Metody praktyczne:
 - o pokaz, pokaz czynności, pokaz z objaśnieniem, instruktaż, ćwiczenia utrwalające.

3.4.2. Odniesienie efektów kształcenia do stosowanych form pomiaru dydaktycznego

Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia to nie mniej ważny proces jak dostarczenie studentowi wiedzy, umiejętności i wielokrotnych możliwości interioryzacji pożądanych kompetencji społecznych. Weryfikacja ta nie odbywa się tylko w czasie sesji egzaminacyjnych, gdyż jest to bezustanny proces w całym cyklu kształcenia. Każdy wykładowca realizując kolejny moduł planu studiów bardzo często bazuje na osiągniętych przez studentów efektach kształcenia uzyskanych na wcześniejszym etapie studiów. Określa się

tym sposobem gotowość studentów do realizacji następnych, bardziej złożonych, o większym poziomie trudności, efektów kształcenia.

Cała, usystematyzowana procedura weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów kształcenia zawarta jest w sylabusie (karcie przedmiotowej). Na poziomie danego modułu formułuje się przedmiotowe efekty kształcenia na podstawie kierunkowych efektów kształcenia. Punkt 11 każdego sylabusu zawiera tabelę „Metody weryfikacji efektów kształcenia” określające stosowane formy pomiaru dydaktycznego. Zestawienie zbiorcze form pomiaru dydaktycznego zawiera załącznik nr 9.

3.6.Plan studiów

3.6.1.Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

Wygenerowany w uczelni opis efektów kształcenia ukierunkowuje proces dydaktyczny na realizację przedmiotów/ modułów zapisanych w *Planie Studiów* (zał. nr 10). Studia w PWSM realizowane są w formie stacjonarnej. Cały proces kształcenia realizowany jest w ciągu dziesięciu semestrów. W module: A. PODSTAWOWE NAUKI MEDYCZNE (25 pkt. ECTS) realizowane są treści z właściwego obszaru nauki w ilości 405 godzin kontaktowych. W module przedmiotów podstawowych: B. NAUKI OGÓLNE Z JĘZYKIEM OBCYM (34 pkt. ECTS) realizowane są treści interdyscyplinarne w ilości 615 godzin kontaktowych. W module treści przedmiotów z zakresu podstaw fizjoterapii: C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW FIZJOTERAPII (43 pkt. ECTS) realizowane są treści specjalistyczne charakterystyczne dla zawodu fizjoterapeuty w wymiarze 780 godzin kontaktowych. W module: D. NAUKI W ZAKRESIE FIZJOTERAPII KLINICZNEJ (88 pkt. ECTS) realizowane są treści specjalistyczne charakterystyczne dla zawodu fizjoterapeuty dotyczące : klinicznych podstaw fizjoterapii, fizjoterapii klinicznej w dysfunkcjach układu ruchu, fizjoterapii w chorobach wewnętrznych, diagnostyki funkcjonalnej, programowania rehabilitacji, w ogólnym wymiarze 1365 godzin kontaktowych. W module E. PRAKTYKI SEMESTRALNE (20 pkt. ECTS) realizowana jest praktyka wdrożeniowa w placówkach ochrony zdrowia a następnie praktyka w pracowniach kinezyterapii i fizykoterapii, praktyka w zakresie fizjoterapii klinicznej w wymiarze 500 godzin. Tej grupie modułów przyznano łącznie 210 pkt. ECTS.

Kolejne moduły zawierają przedmioty, w których treści dydaktyczne są dowolnie wybierane przez studentów. Grupie tej przyznano 90 pkt. ECTS. W module F. PRAKTYKA IZJOTERAPEUTYCZNA (38 pkt. ECTS) realizowana jest praktyka na 5 roku studiów w wymiarze 960 godzin. W module G. PRACA MAGISTERSKA, (22 pkt. ECTS) mieści się przedmiot *Seminarium magisterskie*, oraz aktywność dydaktyczna związana z napisaniem pracy magisterskiej i egzaminem

dypłomowym. Moduł H. AUTORSKA OFERTA UCZELNI zawiera 4 moduły, z których student wybiera 3. Są to moduły związane głównie z doskonaleniem metodyki, diagnostyk i organizacji masażu. Modułowi temu przyznano 30 pkt. ECTS.

Plan studiów obejmuje 7755 godzin kształcenia, w tym:

5465 godzin kontaktowych (70,4 %) i 2290 godzin samokształcenia (29,6 %). Oznacza to, że w całym pięcioletnim procesie dydaktycznym student będzie miał osobisty kontakt z wykładowcami przez co najmniej 5465 godzin czterdziestopięciominutowych. Indywidualny nakład pracy danego studenta, związany z opanowaniem: wiedzy, umiejętności i specyficznych kompetencji społecznych, powinien - w oczekiwaniu wykładowców - obejmować 2290 czterdziestopięciominutowych godzin samokształcenia, w ciągu pięciu lat studiów.

W rozbiciu na moduły godziny kontaktowe realizowane są następująco:

A. PODSTAWOWE NAUKI MEDYCZNE - 405 godzin – 25 pkt. ECTS, które stanowią 8,3% ogółu punktów ECTS, w tym:

- 180 godzin wykładów,
- 225 godzin ćwiczeń,

B. NAUKI OGÓLNE Z JĘZYKIEM OBCYM - 615 godzin – 34 pkt. ECTS, które stanowią 11,3% ogółu punktów ECTS, w tym:

- 210 godzin wykładów,
- 405 godzin ćwiczeń,

C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW FIZJOTERAPII - 780 godzin – 43 pkt. ECTS, które stanowią 14,3% ogółu punktów ECTS, w tym:

- 225 godzin wykładów,
- 555 godzin ćwiczeń.

D. NAUKI W ZAKRESIE FIZJOTERAPII KLINICZNEJ - 1365 godzin – 88 pkt. ECTS, które stanowią 29,3% ogółu punktów ECTS, w tym:

- 405 godzin wykładów,
- 525 godzin ćwiczeń audytoryjnych,
- 435 godzin ćwiczeń klinicznych.

E. PRAKTYKI SEMESTRALNE - 500 godzin – 20 pkt. ECTS, które stanowią 6,6% ogółu punktów ECTS,.

F. PRAKTYKI FIZJOTERAPEUTYCZNE - 960 godzin – 38 pkt. ECTS, które stanowią 12,6% ogółu punktów ECTS,.

G. PRACA MAGISTERSKA (seminarium mgr, praca mgr, egzamin mgr) - 30 godzin, (+ 520 godz. samokształcenia) – 22 pkt. ECTS, które stanowią 7,3% ogółu punktów ECTS,.

H. AUTORSKA OFERTA UCZELNI - 810 godzin, 30 pkt. ECTS, które stanowią 10,0% ogółu punktów ECTS,. (część ta mieści w sobie 4 – w założeniu - równoważne moduły o łącznej ilości 1080 godzin i 40 pkt. ECTS. Trzy moduły, wybrane z czterech, posiadają 810 godz. i 30 pkt. ECTS).

Reasumując, plan studiów zawiera 5465 godzin kontaktowych, w tym

- 1260 godzin wykładów,
- 4100 godzin ćwiczeń (w tym: 435 godzin ćwiczeń klinicznych i 1460 godzin praktyki zawodowej), co stanowi 75,02 % ogółu kontaktowych godzin.

Zgodnie z w art. 13 ust. 3 pkt. 1, Ustawy o zawodzie fizjoterapeuty (z dnia 25 września 2015 r. Dz. U. 2015, poz. 1994) dyplomem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu fizjoterapeuty jest dyplom wydany osobie, która rozpoczęła po dniu 1 października 2017 r. jednolite 5-letnie studia wyższe w zakresie fizjoterapii, obejmujące co najmniej 300 punktów ECTS, w tym co najmniej 160 punktów ECTS w zakresie fizjoterapii. Stosownie do przytoczonego artykułu Ustawy plan studiów zawiera ponad 160 punktów ECTS w zakresie fizjoterapii. Łączna ilość punktów ECTS z modułów C (30 pkt. ECTS), D (88 pkt. ECTS), E (20 pkt. ECTS), F (38 pkt. ECTS), H (30 pkt. ECTS) wynosi 219 punktów ECTS, a są to moduły wyłącznie z zakresu fizjoterapii.

3.7. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

3.7.1. Łączna liczba punktów ECTS uzyskanych przez studenta na zajęciach kontaktowych

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 212 punktów ECTS na zajęciach kontaktowych co stanowi 70,7 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

3.7.2. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 167 punktów ECTS na zajęciach o charakterze praktycznym co stanowi 55,7 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

3.7.3. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych,

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 25 punktów ECTS na zajęciach kontaktowych co stanowi 8,3 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

3.7.4. Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczeniowych

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 34 punktów ECTS na zajęciach ogólnouczeniowych co stanowi 11,3 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

3.7.5. Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując moduły kształcenia podlegające wyborowi

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 90 punktów ECTS realizując moduły podlegające wyborowi, co stanowi 30,0 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów.

3.7.6. Część programu kształcenia realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich

W trakcie całego cyklu kształcenia studenci realizują 254 punkty ECTS w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich, co stanowi 84,70 % ogółu punktów ECTS uzyskanych w okresie studiów. (Komentarz dot. sposobu obliczenia - od sumy 300 ECTS odliczono ECTS związane z egzaminem magisterskim [10 pkt. ECTS], z pracą magisterską [8 pkt. ECTS] oraz 75% pkt. ECTS [28 pkt. ECTS] związanych z praktyką fizjoterapeutyczną).

Wartość wskaźnika (254 : 300 =) 0,85

3.8.0. System ECTS

W Podkowieńskiej Wyższej Szkole Medycznej system ECTS został przyjęty zgodnie z wytycznymi dla szkół wyższych, jako systemem punktów zaliczeniowych stosowanym w szkołach Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, który obejmuje wszystkie kraje zaangażowane w Proces Boloński.

System ten został w PWSM przyjęty jako narzędzie zarządzania programem studentów. Zgodnie z założeniami Procesu Bolońskiego punktacja ECTS stanowi najważniejsze narzędzie mobilności studentów. Liczby godzin zajęć dydaktycznych, wraz z przyporządkowanymi do nich przedmiotami i punktami ECTS znajdują się w planie studiów. W Podkowieńskiej Wyższej Szkole Medycznej przyznaje się 1 pkt. ECTS za 25 - 30 godzin kształcenia. Punkty ECTS w PWSM zostały przyporządkowywane - głównie na podstawie opinii wykładowcy - na podstawie średniego nakładu pracy potrzebnego do osiągnięcia wymaganych efektów kształcenia / uczenia się. W semestrze student otrzymuje na ogół 30 pkt. ECTS, co oznacza, że powinien przez 900 godzin realizować proces kształcenia, aby osiągnąć wytyczone efekty kształcenia. Punkty ECTS odzwierciedlają nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych w programie efektów kształcenia / uczenia się. Efekty kształcenia / uczenia się określają, co student powinien wiedzieć, rozumieć i potrafić zrobić oraz jakie standardy społecznego współżycia winien prezentować po pomyślnym zakończeniu procesu kształcenia. 60 punktów ECTS odpowiada rocznemu nakładowi pracy przeciętnego studenta i osiągniętym (w roku akademickim) efektom kształcenia / uczenia się.

4.0. Warunki realizacji programu studiów

4.1. Charakterystyka minimum kadrowego

Pracownicy naukowo - dydaktyczni proponowani do minimum kadrowego PWSM:

1. Artur Dziak - prof. dr hab. n. med.
2. Jacek Kaczmarczyk dr hab. n. med.
3. Lesław Łabaziewicz - prof. dr hab. n. med.
4. Andrzej Marian Nowakowski - prof. nadzw. dr hab. n. med.

5. Krzysztof Dudziński - dr n. o kult. fiz w zakresie rehabilitacji
6. Michał Dwornik – dr n. med.
7. Izabela Górska-Jankowska - dr n. med.
8. Andrzej Gryglewicz - dr n. o kult. fiz. w zakresie rehabilitacji
9. Anna Irzyńska - dr n. ekon.
10. Bożena Kłysz - dr n. med.
11. Izabela Korabiewska - dr n. med.
12. Konrad Kraszewski - dr n. med.
13. Monika Lewandowska - dr n. med.
14. Ludmiła Lipińska – dr n. biol.
15. Marzena Dorota Mędrek - dr n. farm.
16. Zdzisław Ples – dr n. teol.; dr n. społ.
17. Paweł Poppe - dr n. med.
18. Sebastian Szajkowski - dr n. med.

19. Aneta Błońska - mgr fizjoterapii
20. Paweł Furmaniak - mgr fizjoterapii
21. Wojciech Kłudkiewicz - mgr fizjoterapii
22. Marta Kowalczyk Upshall - mgr fizjoterapii
23. Arkadiusz Leszkiewicz - mgr fizjoterapii
24. Arkadiusz Martyniuk - mgr fizjoterapii
25. Tomasz Musiał - mgr fizjoterapii
26. Małgorzata Weremczuk - mgr fizjoterapii

4.2. Informacja o wymiarze i rodzaju zajęć prowadzonych przez wykładowców Uczelni

Począwszy od 1 października 2017 r. w Uczelni pracować będzie 46 pracowników naukowo dydaktycznych. Dwóch profesorów, dwóch dr habilitowanych, 14 doktorów i 28 magistrów. Ich wybitny profesjonalizm, specjalność naukową, zakres dorobku praktycznego, formę zatrudnienia, pensum planowanych godzin oraz przydział zajęć zamieszczono w tabeli: *Wykaz pracowników naukowo – dydaktycznych wraz z obciążeniem godzinowym*, stanowiącej zał. nr 11.

4.3. Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studiujących na kierunku

Zakładając, że na każdym roku studiować będzie od 30 do 50 studentów, to proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących wynosić będzie co najmniej 1 : 18.

4.4. Opis działalności badawczej

Pracownicy naukowcy PWSM realizują programy badawcze związane z nowymi technikami pomiaru stosowanymi na obszarze fizjoterapii. Dziekan PWSM, dr n. med. Michał Dwornik, prowadzi prace badawcze nad nowymi technikami pomiaru stosowanymi na obszarze fizjoterapii. Wyniki pracy badawczej były podstawą jego dysertacji doktorskiej obronionej na Wydziale Wojskowo-Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Prace badawcze w tym zakresie są kontynuowane przez kilku pracowników nauki z różnych ośrodków akademickich. Zostały one opublikowane 4 października 2014 r. w *BMC Pediatrics* w artykule: *Objective parallel-forms reliability assessment of 3 dimension real time body posture screening tests*. Współautorem publikacji jest dr Michał Dwornik. (Zał. nr 12). Kolejny artykuł został już złożony w redakcji *BMC Pediatrics*

Funkcjonowanie Wydziału Fizjoterapii na poziomie jednolitych studiów magisterskich z pewnością zdynamizuje działania pracowników dydaktyczno - naukowych w eksploracji tak ważnego obszaru badawczego jakim jest trafny i rzetelny pomiar w fizjoterapii.

5.0. Wyjaśnienia i uzasadnienia

5.1. Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych

Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna dążąc do wykorzystania profesjonalnych wzorców międzynarodowych, znajduje się obecnie na etapie nawiązywania wstępnego kontaktu z uczelnią rokującą przyjazne nastawienie do PWSM i wymianę doświadczeń międzyuczelnianych na miarę potrzeb jednolitych studiów magisterskich. Wstępne porozumienia zakładają trzy płaszczyzny współpracy:

- coroczne recenzjonowanie trzech najlepszych prac magisterskich przez pracowników naukowych partnerskiej szkoły (3 z PWSM i 3 z partnerskiej Uczelni)
- wymiana kilku studentów rocznie (opłaty edukacyjne wnosi student w macierzystej uczelni a kształci się w partnerskiej),
- wymiana wykładowców w krótkich co najmniej miesięcznych cyklach.

Projekt stowarzyszenia uczelni partnerskich już jest realizowany i jest na etapie wymiany listów intencyjnych i umów wstępnych.

5.2.Sposób uwzględniania wyników monitorowania karier absolwentów

Biuro Karier PWSM zostało powołane, aby służyć studentom i absolwentom PWSM w wyborze drogi rozwoju zawodowego oraz aby ułatwić znalezienie zatrudnienia odpowiadającego ich kwalifikacjom i aspiracjom.

Zadania Biura Karier

- Pośrednictwo w znalezieniu pracy, stażu i praktyk poprzez prowadzenie bazy danych ofert pracy stałej i dorywczej, staży i praktyk oraz przesyłanie spersonalizowanych propozycji zatrudnienia do zarejestrowanych w Biurze Karier studentów i absolwentów. Organizacja szkoleń i warsztatów podnoszących umiejętności radzenia sobie na rynku pracy m. in. z zakresu tworzenia dokumentów aplikacyjnych, radzenia sobie podczas procesu rekrutacji, określania potencjału zawodowego, doskonalenia umiejętności przydatnych na rynku pracy.
- Praktyki nadobowiązkowe - pomoc w wyborze miejsca praktyk, załatwianie formalności związanych z umową i skierowaniem na studenckie praktyki zawodowe.
- Współpraca z pracodawcami m. in. podczas corocznie organizowanych prezentacji firm na Targach Pracy,
- Badanie rynku pracy - badanie oczekiwań pracodawców (m. in. zapotrzebowanie na kompetencje zawodowe u kandydatów do pracy) oraz badanie losów zawodowych absolwentów PWSM

Biura Karier na świecie

Biura Karier (Careers Services) jako jednostki organizacyjne wyższych uczelni już od kilkudziesięciu lat, w pojedynczych przypadkach od ponad stu lat, istnieją w Wielkiej Brytanii i Irlandii oraz Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Australii.

Biura Karier w Europie

W większości krajów Europy Zachodniej i kilku Europy Środkowej (Polska, Rumunia i Węgry) powstały w latach 90-tych. Liczebny rozwój tych instytucji związany jest ściśle z funkcjonowaniem uczelni wyższych w warunkach gospodarki rynkowej, w szczególności zaś ze sposobem pozyskiwania funduszy na ich działalność. Biura Karier świadczą usługi (services) w zakresie wyboru drogi zawodowej (career) przez studentów, prowadzą poradnictwo zawodowe, gromadzą oferty pracy, informacje o zawodach, pracodawcach i sytuacji na rynku pracy. Tak więc z ich pomocy przede wszystkim korzystają:

- studenci i absolwenci, którzy chcą uzyskać poradę zawodową i informację o rynku pracy,
- pracodawcy poszukujący najodpowiedniejszych kandydatów na praktyki i wolne miejsca pracy,
- wyższe uczelnie weryfikujące strukturę i programy kształcenia dzięki danym uzyskiwanym za pośrednictwem biur karier.

Biuro Karier PWSM

Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów PWSM W Podkowie Leśnej. Oficjalnie zostało otwarte w lutym 2013 r. Działalność Biura karier finansowana jest przez PWSM.

Projekty Biura karier PWSM:

Badanie Losów Absolwentów - Projekt Badanie Losów Absolwentów realizowany jest przez Biuro Karier PWSM. Badanie obejmuje każdy rocznik absolwentów opuszczających mury uczelni, poczynając od 2010 roku.

PWSM utrzymuje kontakt z wszystkimi absolwentami i jest bez mała w pełni zorientowana w losach edukacyjno-zawodowych swoich absolwentów. Na ogół wszyscy podjęli dalszą kierunkową edukację lub pracują w zawodzie.

5.3. Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy

Formułując efekty kształcenia, które opisują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne studentów – a w zasadzie absolwentów PWSM – środowisko uczelniane PWSM (czyli tzw. interesariusze wewnętrzni) sformułowało w oparciu o obszarowe efekty kształcenia otwartą listę kierunkowych efektów kształcenia, która była konsultowana z interesariuszami zewnętrznymi. Interesariusze zewnętrzni zostali poproszeni o sformułowanie pożądanych efektów kształcenia cechujących tych absolwentów, którzy według ich opinii odniosą sukces na rynku pracy wyróżniając się pożądanymi efektami kształcenia. Uwagi interesariuszy zewnętrznych zostały poważnie potraktowane i po dyskusji na Radzie Wydziału i Senacie została zwiększona obowiązujących w PWSM ilość efektów kształcenia w stosunku do listy propozycji wyjściowych. Są one w ocenie Senatu dość szczegółowe i w miarę mierzalne. Tym sposobem w PWSM uwewnętrznia się w studentach 93 efekty kształcenia.

5.4. Udokumentowanie, że co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich

I sposób udokumentowania

Studia w PWSM na kierunku fizjoterapia są o profilu praktycznym. Stąd spośród wszystkich godzin kontaktowych oraz godzin samokształcenia, a których jest 7755 godzin lekcyjnych, student ma zorganizowane następujące godziny kształcenia praktycznego:

- 1460 godzin praktyk semestralnych i fizjoterapeutycznych w przychodniach rehabilitacyjnych oraz w szpitalach,

- 435 godzin ćwiczeń klinicznych w ramach modułów *Fizjoterapia kliniczna w dysfunkcjach narządu ruchu i Fizjoterapia kliniczna w chorobach wewnętrznych*

- 570 godzin ćwiczeń w ramach modułu *Autorska oferta uczelni,*
- 435 godzin ćwiczeń w ramach modułu *Diagnostyka funkcjonalna,*
- 555 godzin ćwiczeń w ramach modułu *Nauki w zakresie podstaw fizjoterapii,*

- 250 godzin związanych z pisaniem pracy magisterskiej, w której student udowadnia, że umie profesjonalnie wyrażać swe myśli w formie pisemnej,

-250 godzin związanych z przygotowaniem się do egzaminu dyplomowego, na którym student musi się wykazać umiejętnością profesjonalnego wyrażania swych myśli w logicznej wypowiedzi.

W sumie powyżej wyróżnionych godzin jest 3995, co stanowi 51,5 % godzin samokształcenia i kontaktowych wyszczególnionych w planie studiów

W ten sposób niniejszy program kształcenia spełnia wymóg, aby co najmniej połowa programu kształcenia była realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.

II sposób udokumentowania

Zgodnie z programem kształcenia PWSM studenci mają poświęcić w ciągu pięciu lat studiów 7755 godzin lekcyjnych na osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia. W sumie tej jest 5465 godzin kontaktowych (wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich) oraz 2290 godzin samokształcenia. Ogółem biorąc godziny kontaktowe (wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich w procesie kształcenia) stanowią 70,4 % całości godzin wymaganych na osiągnięcie efektów kierunkowych. Zatem niniejszy program kształcenia spełnia wymóg, aby co najmniej połowa programu kształcenia była realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.

5.5. Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS

Z planu studiów PWSM (zał. nr 10) wynika, że moduł *Moduły do wyboru* zawiera 90 pkt. ECTS, które są przypisane przedmiotom/modułom do wyboru. Tym sposobem spełniony jest wymóg aby program studiów umożliwiał studentowi wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS.

5.6. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi – lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych

PWSM nawiązała bliski kontakt z kilkunastoma osobami kierującymi instytucjami medycznymi, opiekuńczymi oraz instytucjami aktywizacji zawodowej aby wytworzyć grupę opiniującą tzw. interesariuszy zewnętrznych. W jej skład wchodzi:

- Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Pruszkowie, ul. Armii Krajowej 2/4, 05-800 Pruszków;
- Dyrektor Szpitala Kolejowego im. dr med. Włodzimierza Roeflera w Pruszkowie. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Warsztatowa 1, 05-800 Pruszków;
- Koordynator fizjoterapii Szpitala Kolejowego im. dr med. Włodzimierza Roeflera w Pruszkowie. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Warsztatowa 1, 05-800 Pruszków;
- Dyrektor Środowiskowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brwinowie;
- Naczelnik Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatu Grodziskiego, ul Kościuszki 30, 05-825 Grodzisk Mazowiecki;
- Prezes Stowarzyszenia na rzecz Osób Niepełnosprawnych Malwa Plus, ul Traugutta 40, 05-825 Grodzisk Mazowiecki;
- Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Mazowieckim ul. Daleka 11A, 05-825 Grodzisk Mazowiecki;
- Dyrektor Lecznicy Rodzinnej „Alfa” M. Ciosek, J. Czarnecka-Mielczarek s.c. PORADNIA POZ, ul Powstańców Warszawy 8, 05-840 Brwinów;
- Dyrektor Domu Rehabilitacyjno-Opiekuńczego Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, ul. Piasta 5, 05-822 Milanówek;
- Dyrektor Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej MALVITA Sc, ul Traugutta 30, 05-825 Grodzisk Mazowiecki;
- Dyrektor WIK REHABILITACJA Fuks, Górską-Jankowska, Goglewski Sp.j. ul 3 Maja 29c, 05-827 Grodzisk Mazowiecki;
- absolwenci PWSM.

Pozyskani interesariusze zewnętrzni wyrazili swoją opinię odnośnie efektów kształcenia, które w ich ocenie znacząco wpływają na powodzenie absolwentów na rynku pracy.

Oto kilka przykładowych pożądaných efektów kształcenia, sformułowanych przez interesariuszy zewnętrznych w ostatnich badaniach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia PWSM.

W zakresie wiedzy jako kluczowe uznano efekty kształcenia związane:

- ze znajomością anatomii – 5 uwag,
- z biegłą znajomością obowiązujących standardów i procedur – 4 uwagi,
- ze znajomością procesów prowadzących do chorób przewlekłych – 4 uwagi,
- ze znajomością zasad poprawnej komunikacji – 2 uwagi,

W zakresie umiejętności jako kluczowe uznano efekty kształcenia związane:

- z sztuką łatwego nawiązywania kontaktu z pacjentem i jego rodziną – 7 uwag,
- ze zdolnością opracowanie skutecznego planu usprawniania – 6 uwag,
- z psychologiczną argumentacją motywowania pacjenta/klienta do wysiłku – 6 uwag,
- z prezentowaniem zachowania empatycznego – 4 uwagi,
- z biegłym czytaniem zdjęć radiologicznych (nie tylko opis radiologa) – 2 uwagi,

W zakresie kompetencji społecznych jako kluczowe uznano efekty kształcenia związane:

- z świadomością konieczności aktualizowania wiedzy – 5 uwag,
- z wysoką kulturą osobistą przejawiającą się w poszanowaniu praw i godności każdego człowieka – 4 uwagi,
- z umiejętnością pracy w zespole (współpraca a nie rywalizacja) – 3 uwagi,
- z uczciwością i rzetelnością przy udzielaniu świadczeń – 2 uwagi,
- z osobistymi zachowaniami promującymi zdrowy styl życia – 2 uwagi,
- z empatycznym szacunkiem dla każdego pacjenta (nawet nieprzytomnego, z odleżynami) – 2 uwagi,
- z odpornością na niepowodzenia w pracy z pacjentem – 1 uwaga

6.0. Informacja o dostępie do bibliotek wyposażonych w literaturę związaną z prowadzonym kierunkiem

Uczestnicy studiów prowadzonych w ramach kierunku *fizjoterapia* mogą korzystać z następujących zbiorów bibliotecznych (por. zał. nr 13):

1. Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki w Warszawie, ul Chocimska, 00-791 Warszawa, na podstawie Porozumienia zawartego 10.01.2017 r. Na mocy tego porozumienia Główna Biblioteka Lekarska udostępnia wykładowcom i studentom księgozbiór i czasopisma specjalistyczne w zakresie medycyny w wersji drukowanej i elektronicznej w ilości ogólnej 500.000 woluminów;
2. Biblioteki Narodowej – Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA oferującej 200.000 zbiór opracowań naukowych dostępnych z terminala znajdującego się w czytelni Uczelni..
3. Wirtualnej Biblioteki Nauki koordynowanej przez ICM Uniwersytet Warszawski, umożliwiającej dostęp do bazy danych w systemach dostępowych wydawców baz Elsevier, Springer, Wiley, Scopus, Web of Knowledge, czasopism Nature i Science a także na serwerach w ICM – do baz czasopism Elsevier i Springer oraz do bazy abstraktowej Web of Science.
4. Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej w Podkowie Leśnej, dysponującej zbiorem opracowań naukowych w ilości 33.878 woluminów, w tym obszerny zbiór opracowań z zakresu Nauk o Zdrowiu. Z dostępu do biblioteki i czytelni korzystają wykładowcy i studenci na podstawie (z aktualizowanej) umowy zawartej 15.02. 2017 r. Biblioteka i czytelnia jest otwarta dla studentów w dostępnych godzinach a jest zlokalizowana kilkaset metrów od siedziby PWSM. W czytelni znajduje się kilkanaście łączy i komputerów umożliwiających korzystanie z katalogów biblioteki WSTH oraz z katalogów bibliotek będących w systemie IBUK.
5. PWSM posiada własne zbiory w bibliotece wydziałowej w skład których wchodzi wszystkie pozycje bibliograficzne znajdujące się w sylabusach w wykazie literatury obowiązkowej.

7.0. Informacja o infrastrukturze zapewniającej prawidłową realizację efektów kształcenia

PWSM posiada swoją siedzibę w Podkowie Leśnej ul. Modrzewiowa 45. PWSM posiada długoterminową umowę o wynajem tego obiektu.

Siedziba uczelni posiada łączną powierzchnię ponad czterysta m. kw. Ponadto PWSM dysponuje audytoriami, pracowniami, gabinetami, salami komputerowymi i gimnastycznymi, boiskami na podstawie porozumień-umów zawartych z okolicznymi szkołami, sąsiadującą Uczelnią i pobliskimi przychodniami rehabilitacyjnymi - dogodnie skomunikowanymi (od kilku minut pieszo do kilkunastu minut komunikacją samochodową).

Kanclerz PWSM z stosownym wyprzedzeniem powiadamia corocznie dziekanat o dostępności bazy edukacyjnej /zał. nr 14/ . W roku akademickim 2017/2018 - podobnie jak w poprzednich latach - baza dydaktyczna PWSM zawiera:

1. Aule dla 180 studentów o pow. 294 m. kw.

2.Sale wykładowe:

- dla 86 studentów o pow. 168 m. kw.,
- dla 40 studentów o pow. 60 m. kw.,
- dla 30 studentów o pow. 45 m. kw.,
- dla 30 studentów o pow. 45 m. kw.
- dla 32 studentów o pow. 49 m. kw.,
- dla 45 studentów o pow. 68 m. kw.,
- dla 40 studentów o pow. 60 m. kw.

3.Pracownie masażu:

- dla 30 studentów o pow. 68 m. kw.,
- dla 30 studentów o pow. 130 m. kw.

4.Sala hydromasażu:

- dla 16 studentów o pow. 34 m. kw.

5.Pokój terapii indywidualnej:

- dla 4 studentów o pow. 12 m. kw.

6.Gabinet terapii małego dziecka:

- dla 6 studentów o pow. 16 m. kw.

7.Sala ćwiczeń grupowych:

- dla 16 studentów o pow. 33 m. kw.

8.Pracownie kinezyterapii:

- dla 14 studentów o pow. 77 m. kw.,
- dla 14 studentów o pow. 80 m. kw.,
- dla 14 studentów o pow. 75 m. kw.,
- dla 14 studentów o pow. 34 m. kw.

9. Pracownia fizykoterapii:

- dla 14 studentów o pow. 66 m. kw.,
- dla 14 studentów o pow. 72 m. kw.,
- dla 12 studentów o pow. 25 m. kw.

10. Pracownia anatomii:

- dla 32 studentów o pow. 49 m. kw.

11. Pracownia fizjologii:

- dla 32 studentów o pow. 49 m. kw.

12. Sala komputerowa:

- dla 40 studentów o pow. 60 m. kw. z 25 stanowiskami komputerowymi.

13. Pracownia biomechaniki:

- dla 30 studentów o pow. 68 m. kw.

14. Gabinet DKF:

- dla 3 studentów o pow. 6 m. kw.

15. Sala rekreacyjna:

- dla 12 studentów o pow. 33 m. kw.

16. Sala gimnastyczna:

- dla 60 studentów o pow. 180 m. kw.,
- dla 60 studentów o pow. 600 m. kw.,
- dla 60 studentów o pow. 420 m. kw.,
- dla 60 studentów o pow. 200 m. kw.

17. Kompleks boisk:

- boisko do kosza,
- boisko do siatkówki,
- boisko do piłki ręcznej,
- boisko do tenisa ziemnego.

Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna posiada zabezpieczoną bazę dydaktyczną niezbędną do prowadzenia ćwiczeń klinicznych, praktyk semestralnych oraz praktyk fizjoterapeutycznych swoich studentów. Umowy długoterminowe / zał. nr 15 / PWSM zawarto z:

- Centrum Zdrowia Mazowska Zachodniego Sp. z o.o.; ul. Bolesława Limanowskiego 30, 96-300 Żyrardów.
- Centrum Medycyny i Rehabilitacji *Artkinezis* ul. Kwiatów Polnych 4 Pruszków (Pęcice 05-806,
- Zespół Opieki Zdrowotnej Szpitala Powiatowego w Sochaczewie ul. Batalionów Chłopskich 3/7; 96-500 Sochaczew; NIP: 837-15-07-803.
- Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Pruszkowie Szpital Powiatowy, Aleja Armii Krajowej 2/4, 05-800 Pruszków.
- Szpital Kolejowy im dr med. Włodzimierza Roeflera w Pruszkowie SPZOZ Sp. z o.o.; ul. Warsztatowa 1, 05-800 Pruszków.
- WIK Rehabilitacja, ul. 3 Maja 29C, 05-825 Grodzisku Mazowiecki.
- Poradnia Rehabilitacyjna. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 2, 05-870 Błonie.
- Centrum Rehabilitacji Medycznej REHAPUNKT. ul. Traugutta 12 05-820 *Piastów*
- Ośrodek Wypoczynkowo-Rehabilitacyjny „*Przylesie*”, ul. Sportowa 18, Ustka 76-276.
- Ośrodek Wypoczynkowy „Feniks”, ul. Wypoczynkowa 2, 84-104 Jastrzębia Góra.
- T & R Medical Business Management GmbH, Gartenstrase 38, 52249 Eschweiler.

8.0. Informacja o wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia

W PWSM funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia oparty na 23 procedurach kanalizujących działania projakościowe /zał. nr 16/. Celem tych procedur jest – po pierwsze - uporządkowanie działań ukierunkowanych na wzrost jakości kształcenia – po drugie – włączenie działań projakościowych w zwyczajny rytm pracy Uczelni i tworzenie stałej refleksji nad istniejącą jakością kształcenia. Oto obszary działań objętych staraniem podnoszenia jakości kształcenia:

- 1) Zapewnienie jakości programów studiów
- 2) Tworzenie programów studiów
- 3) Bieżąca ewaluacja programów studiów

- 4) Zapewnienie jakości realizacji zajęć dydaktycznych
- 5) Zapewnienie jakości realizacji praktyk zawodowych
- 6) Weryfikacja efektów kształcenia
- 7) Okresowe przeglądy programów kształcenia
- 8) Okresowe przeglądy procedur dyplomowania
- 9) Indywidualny tryb studiowania
- 10) Zapewnienie jakości infrastruktury dydaktycznej
- 11) Zapewnienie jakości bazy kształcenia teoretycznego
- 12) Zapewnienie jakości bazy kształcenia praktycznego
- 13) Zapewnienie jakości kadry dydaktycznej
- 14) Okresowa ocena nauczycieli akademickich
- 15) Rozwój kompetencji kadry
- 16) Hospitacje zajęć dydaktycznych
- 17) Ocena realizacji zajęć dydaktycznych przez studentów
- 18) Współpraca z otoczeniem społecznym
- 19) Analiza losów absolwentów studiów
- 20) Analiza oceny absolwentów przez pracodawców
- 21) Internacjonalizacja
- 22) Europejski System Transferu Punktów
- 23) Mobilność studentów

Powyżej przedstawione działania realizowane są w powtarzalnym rytmie w wymiarze roku akademickiego. Rytm ten reguluje dokument *Harmonogram realizacji procedur Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia przez organy kolegialne, organy jednoosobowe i zespołowe jednostki organizacyjne* /zał. nr 17/.